

Puška VG 1 brněnské výroby z roku 1945

Volksgewehr 1

Ke konci druhé světové války až příliš rychle ubývalo německých vojáků a jejich zbraní. Nacistická strana NSDAP se tedy rozhodla vybudovat vedle wehrmachtu armádu zvanou volkssturm. Do ní měli být odvedeni lidé, o které neměl wehrmacht zájem – tedy mladíci nebo starší ročníky. Největší problém představovalo obstarání výzbroje. Kořistní zbraně nestačily, a tak v rámci úsporného programu bylo na sklonku roku 1944 rozhodnuto o vývoji a výrobě nouzových či úsporných zbraní a s tím byly osloveny zbrojovky.

Oslovených firem bylo sedm: Mauser, Rheinmetall-Borsig, Gustloff, Walther, Steyr, Spreewerk a Gustav Appel. Hlavním cílem bylo poskytnout volkssturmu základní ruční zbraně rychleji, levněji a v neposlední řadě ve větším množství. Bylo jasné, že jde o úsporný program, a nazvali ho *Primitiv-Waffen-Program*.

Program VG 1

Firmy předložily své pušky ke zkouškám ve třech termínech. První kolo se konalo 28. 10. 1944, druhé 4.–7. 11. 1944. V prvním kole uspěl nejlépe vzorek Gustloff ráže 7,92x33 (kurz). Ve druhém kole už byli výrobci tlačeni do použití hlavních 7,92x57 mm (Mauser) a desetiranových zásobníků K-43. Z toho nejlépe vyšly modely od Waltheru (VG 1), Deutsche

Industrie-Werke (VG 2), Mauser (VG 4) a nakonec Steyr (VG 5). Pušky v ráži 7,92x33 se opět zkoušely ve třetím kole 15.–22. 12. 1944. V něm zvítězila zbraň Rheinmetall, označovaná později VG 3.

U firmy Walther v Zella-Mehlis byly zhotoveny prototypy pušky později nazvané Volksgewehr 1 a odešly na zkoušky druhého kola do vojenského zkušebního střediska Kummersdorf. Po úspěšných testech tohoto modelu OKH (vrchní velitelství pozemního vojska) 16. 12. 1944 objednalo 1,5 milionu pušek VG 1 ráže 7,92 mm Mauser s příslušenstvím. Měsíční produkce měla být 200 000 pušek. Zbraně měly být vyrobeny v souladu s tolerančními řetězci DIN (Deutsche Industrie-Norm). Rozhodně měla být výroba přesná a ve shodě s tolerančními řetězci. Například v technickém

výkrese pro označování pušek VG 1 je jasně stanoveno, že má být označení VG 1, za ním kód výrobní firmy, výrobní číslo a písmeno série. Koncové číslo výrobního čísla mělo být vyraženo shora na klíče závěru. Shora na hlavní měla být vyznačena přijímací značka výzbrojního úřadu WaA.

Už na druhý den 17. 12. 1944 byla svolána porada u vedoucí firmy Walther. Jí se zúčastnilo 66 lidí, většinou zástupců vedoucích zbrojovek ze všech žup. Pro nás je zajímavá účast dvou lidí z brněnské Zbrojovky. Tlačil je čas, a tak až 19. 1. 1945 byly vydány i technické specifikace.

Výroba lidové pušky VG 1

Odborná literatura v současnosti uvádí přibližně 14 výrobců. Šlo často o zvučné firmy jako Walther, Sauer & Sohn, Berlin-Lübecker Maschinenfabrik >>>